

PC–2333/M

M–10/2050

INCLUSIVE SCHOOL–XX

(Semester–IV/VIII)

Time : 1 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Maximum Marks : 35

Note : Attempt *one* question each from Section A & B carrying 10 marks each and the entire Section C carry 15 marks.

SECTION—A

- I. Discuss the concept and importance of inclusive education.
- II. Describe the strategies for creating conducive environment in inclusive schools.

SECTION—B

- III. Elaborate the role of community in creating and sustaining inclusive practices.
- IV. Describe the salient features of the Persons with Disabilities Act (1995).

SECTION—C

2333/M/14310/HHH/281

[P. T. O.]

V. Write short notes on all of the following :

1. Meaning of inclusive education.
2. Concept of special education.
3. Role of teachers in sustaining inclusive practices.
4. Recommendations of NPE-1986 for the education of students with disabilities.
5. Objectives of Project Integrated Education for Disabled Children (1987).

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਸੰਮਿਲਤ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- II. ਸੰਮਿਲਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਖਾਵਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਉਸਾਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਚਾਰੋ।

ਭਾਗ—B

- III. ਸੰਮਿਲਤ ਪ੍ਰਚਲਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਉਜਾਗਰ ਕਰੋ।
- IV. ਪ੍ਰਸ਼ਨਜ਼ ਵਿਦ ਡਿਸਅਬਿਲਿਟੀ ਐਕਟ (1995) ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਲੱਛਣਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—C

V. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

1. ਸੰਮਿਲਤ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਅਰਥ ਲਿਖੋ।
  2. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਦਰਜ ਕਰੋ।
  3. ਸੰਮਿਲਤ ਪ੍ਰਚਲਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚਾਰੋ।
  4. ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸਿਖਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ NPE-1986 ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦਰਜ ਕਰੋ।
  5. ਅਯੋਗ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੰਜੁਗਤ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (1987) ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਲਿਖੋ।
-